

P6_TA-PROV(2007)0355

Rokovací mandát pre novú rozšírenú dohodu medzi ES a Ukrajinou

Odporúčanie Európskeho parlamentu Rade z 12. júla 2007 o rokovanom mandáte pre novú rozšírenú dohodu medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (2007/2015(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh odporúčania Rade o rokovanom mandáte pre novú rozšírenú dohodu medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej, ktorý predložil Michał Tomasz Kamiński v mene skupiny UEN (B6-0022/2007),
- so zreteľom na rozhodnutie Rady z 22. januára 2007 otvoriť rokovania s Ukrajinou o novej rozšírenej dohode,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Ukrajine, najmä na uznesenie z 13. januára 2005 o výsledkoch prezidentských volieb¹, uznesenie zo 6. apríla 2006 o parlamentných voľbách² a uznesenie z 19. januára 2006 o európskej susedskej politike³,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. mája 2004 o európskej susedskej politike (KOM(2004)0373) a na nedávne oznámenie Komisie zo 4. decembra 2006 o posilňovaní európskej susedskej politiky (KOM(2006)0726),
- so zreteľom na akčný plán EÚ – Ukrajina spoločne prijatý 21. februára 2005 a na správu Komisie o pokroku európskej susedskej politiky zo 4. decembra 2006 o Ukrajine (SEK(2006)1505/2),
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie samitu EÚ a Ukrajiny z 1. decembra 2005 a spoločné vyhlásenie samitu EÚ a Ukrajiny z 27. októbra 2006,
- so zreteľom na pomoc, ktorá sa má Ukrajine poskytnúť v rámci nástroja európskeho susedstva a partnerstva⁴ na podporu jej reformného programu,
- so zreteľom na článok 49 Zmluvy o EÚ,
- so zreteľom na podpísanie dohody medzi EÚ a Ukrajinou 18. júna 2007 o zjednodušení postupu pri vydávaní víz a opätovnom prijímaní nelegálnych prisťahovalcov,
- so zreteľom na článok 114 ods. 3 a článok 83 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A6-0217/2007),

¹ Ú. v. EÚ C 247 E, 6.10.2005, s. 155.

² Ú. v. EÚ C 293 E, 2.12.2006, s. 307.

³ Ú. v. EÚ C 287 E, 24.11.2006, s. 312.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1638/2006 z 24. októbra 2006, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia zriaďujúce nástroj európskeho susedstva a partnerstva (Ú. v. EÚ L 310, 9.11.2006, s. 1).

- A. keďže Ukrajina má silné historické, kultúrne a hospodárske väzby s EÚ a keďže je jedným z kľúčových partnerov EÚ v jej bezprostrednom východnom susedstve a uplatňuje významný vplyv na bezpečnosť, stabilitu a prosperitu celého kontinentu,
 - B. keďže Ukrajina prijala dôležitý balík zákonov a právnych zmien a doplnení potrebných na to, aby sa stala členom Svetovej obchodnej organizácie,
 - C. keďže Komisia vo svojej vyššie uvedenej správe o pokroku európskej politiky susedských vzťahov za rok 2006 uznala, že Ukrajina podnikla významné kroky smerom ku konsolidácii rešpektovania ľudských práv a právneho štátu, uviedla však, že je potrebné zvýšiť reformné úsilie,
 - D. keďže Ukrajina vyjadrila vôľu sledovať cestu európskej integrácie a stať sa členským štátom EÚ, and keďže sledovanie tohto cieľa má naďalej podporu konsenzu všetkých aktérov na jej politickej scéne,
 - E. keďže Európsky parlament vyzval Radu, Komisiu a členské štáty, aby zvážili možnosť poskytnúť Ukrajine jasnú európsku perspektívu,
 - F. keďže EÚ uznala európske ambície Ukrajiny a uvítala jej európsku voľbu v záveroch Rady z 21. februára 2005 a v akčnom pláne EÚ – Ukrajina, ktorý v budúcnosti nevyklučuje jasnú európsku perspektívu,
 - G. keďže v rozhodnutí o rokovanom mandáte Rada predpokladá vytváranie čoraz užšieho vzťahu s Ukrajinou; keďže by však bolo želateľné, aby zahŕňalo hmatateľnú perspektívu a upresňovalo formu vzťahu, ktorý táto dohoda vytvorí;
 - H. keďže nová dohoda má Ukrajinu motivovať, aby uskutočnila ďalšie politické, hospodárske a sociálne reformy, a má posilniť spoluprácu oboch partnerov,
1. víta rozhodnutie Rady otvoriť rokovania o novej dohode zameranej na prehĺbenie politickej spolupráce a dosiahnutie hospodárskej integrácie Ukrajiny do jednotného trhu EÚ;
 2. vyjadruje svoje znepokojenie nad súčasnými napätými politickými vzťahmi a vyzýva všetkých zúčastnených aktérov, aby dodržiavali dohodu uzavretú 27. mája 2007 a aby vypracovali komplexné a udržateľné politické riešenie zahŕňajúce všetky zúčastnené strany, no zároveň udržali Ukrajinu na ceste k európskej integrácii;
 3. vyzýva vedúcich predstaviteľov Ukrajiny, rovnako ako Radu a Komisiu, aby podnikli všetky možné kroky pre to, aby rokovania začaté v marci 2007 mohli naďalej pokračovať; verí však, že pred tým, než sa ukončia rokovania a naviaže nový, bližší vzťah medzi EÚ a Ukrajinou, treba mierovou cestou vyriešiť súčasnú krízu, obnoviť systém kontroly a vyváženosti a zabezpečiť právny štát;
 4. uznáva, že Ukrajina a EÚ úspešne vykonali úlohy plánované v dohode o partnerstve a spolupráci a využili možnosti, ktoré tento formát poskytuje; je presvedčený, že úroveň spolupráce medzi Ukrajinou a EÚ a úloha, ktorá Ukrajine prináleží v súčasných európskych záležitostiach, vyžadujú nový formát vzťahov ďaleko presahujúci záväzky dohody o partnerstve a spolupráci;

5. uvedomuje si zásadný význam symbolov a perspektív v procese zabezpečovania verejnej podpory pri vykonávaní ambiciózneho programu reforiem a domnieva sa, že rokovania majú viesť k uzavretiu dohody o pridružení, ktorá účinne a spoľahlivo prispeje k európskej perspektíve Ukrajiny a otvorí príslušný proces, vrátane možnosti členstva;
6. uvedomuje si zásadný význam symbolov a perspektív v procese zabezpečovania verejnej podpory pri realizácii ambiciózneho programu reforiem a domnieva sa, že rokovania by mali viesť k uzavretiu dohody o pridružení, ktorá účinne a spoľahlivo prispeje k európskej perspektíve Ukrajiny a otvorí príslušný proces;
7. zastáva názor, že uzavretie novej dohody má byť založené na článku 310 Zmluvy o ES;
8. zastáva názor, že dohoda má počítat s rozvojom vzťahov v postupných etapách a má stanoviť konkrétne podmienky a časové plány, ktoré treba splniť; žiada, aby bola zabezpečená revízia dohody s cieľom zohľadniť dynamický vývoj na Ukrajine a v dvojstranných vzťahoch;
9. vyzýva vedúcich politických predstaviteľov Ukrajiny, aby sa zaviazali k dôraznému vykonávaniu reforiem a vyzýva všetkých aktérov na politickej scéne a v občianskej spoločnosti na Ukrajine, aby sa snažili ustanoviť široký politický konsenzus v prospech stabilného ústavného usporiadania a reforiem, ktoré musia podopierať úsilie ich krajiny o členstvo v EÚ; odporúča prijatie a vykonávanie nových ukrajinských právnych predpisov o politických stranách a financovaní politických kampaní v súlade s postupmi EÚ, ako aj zrozumiteľných právnych predpisov, ktoré oddelia podnikanie od výkonu moci a upravia konflikt záujmov;
10. povzbudzuje vedúcich predstaviteľov Ukrajiny, aby zostali verní svojmu záväzku voči zásadám slobody, demokracie, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv a základných slobôd, ktoré ukrajinský ľud hájil v decembri 2004;
11. vyzýva ukrajinskú vládu, aby zdôraznila význam zintenzívnenia boja proti korupcii a potreby pokračovať v reforme verejnej služby na základe európskych noriem s cieľom presadzovať transparentnosť a väčšiu zodpovednosť orgánov štátnej správy prijatím príslušného legislatívneho rámca;
12. so zreteľom na výzvy, ktorým bude Ukrajina čeliť pri plnení svojich záväzkov vyplývajúcich z dohody, že revízia finančného výhľadu na obdobie 2007–2013 a Nástroja európskeho susedstva a partnerstva plánovaného na obdobie 2008-2009 sa má využiť tak, aby sa zvýšila finančná pomoc EÚ pre Ukrajinu, ktorá je momentálne v prepočte na obyvateľa pomerne skromná; povzbudzuje Ukrajinu, aby sa efektívnejšie podieľala na európskych projektoch;
13. zdôrazňuje význam mnohostrannej spolupráce v čiernomorskom regióne; žiada vytvorenie spoločenstva EÚ – Čierne more podľa vzoru Severnej dimenzie na posilnenie a podporu intenzívnejšieho dialógu s cieľom vybudovať stabilnejšie, bezpečnejšie a demokratickejšie susedstvo a uznáva zásadnú úlohu, ktorú by mala v týchto iniciatívach Ukrajina zohrávať, najmä v oblasti hospodárskej spolupráce, energetickej bezpečnosti, migrácie a životného prostredia;
14. víta rozhodnutie zväzu UEFA zveriť Poľsku a Ukrajine spoločnú organizáciu majstrovstiev Európy vo futbale v roku 2012; považuje tento krok za silné vyjadrenie dôvery Ukrajine ako

hodnotnému členovi európskeho demokratického spoločenstva a verí, že to poskytne vedúcim predstaviteľom Ukrajiny silný impulz na pokračovanie v reformách;

15. zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú zohráva Výbor pre parlamentnú spoluprácu EÚ – Ukrajina v podpore spolupráce medzi EÚ a Ukrajinou a nalieha na ďalšie posilnenie parlamentného rozmeru vzťahov medzi EÚ a Ukrajinou; vyzýva rôzne inštitúcie EÚ, aby zlepšili koordináciu svojich politík voči Ukrajine;
16. adresuje Rade nasledujúce odporúčania a žiada ju, aby poverila Komisiu, aby ich zohľadnila pri rokovaníach:
 - a) upozorniť ukrajinských partnerov na potrebu ďalšej konsolidácie základov liberálnej demokracie, najmä pokiaľ ide o stabilný ústavný systém, ochranu ľudských práv a osobných slobôd vrátane práv menšín, posilnenie demokratických kontrolných mechanizmov vrátane silnej občianskej spoločnosti a pevné ukotvenie zásady právneho štátu; pripomína v tejto súvislosti odporúčania, ktoré obsahujú stanoviská Benátskej komisie týkajúce sa Ukrajiny, z ktorých mnohé ešte treba vykonať;
 - b) vyzvať ukrajinské orgány, aby splnili svoje záväzky podľa medzinárodných právnych predpisov o ľudských právach a uplatňovali primeranú starostlivosť pri zabezpečení práv žien na rovnosť, život, slobodu a bezpečnosť a presadzovali politiku tzv. nulovej tolerancie voči diskriminácii, mučeniu a krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu;
 - c) poukázať na to, že kľúč k stabilizácii Ukrajiny spočíva v oddelení politickej a hospodárskej moci, vykorenení korupcie, zavedení transparentnosti do postupov verejného obstarávania a zabezpečení nezávislého súdnictva; naliehavo žiadať Ukrajinu, aby prijala a presadzovala opatrenia proti korupcii; zdôrazniť potrebu zabezpečiť právnu istotu a zamedziť konkurencii právnych právomocí v rámci ukrajinských právnych predpisov; podporovať prijatie a vykonávanie rozsiahlej administratívnej reformy; zdôrazniť potrebu účinného vykonávania revidovaného akčného plánu v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí;
 - d) vyjadriť znepokojenie nad údajným zlým zaobchádzaním so zadržanými a ich mučením políciou s cieľom vynútiť od nich priznanie a vyzvať ukrajinské orgány, aby v plnej miere vykonávali Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu,
 - e) prehĺbiť pravidelný politický dialóg o dvojstranných, regionálnych a medzinárodných otázkach v súlade so záväzkami, ktoré Ukrajina prijala na regionálnej a medzinárodnej úrovni; zabezpečiť úzke zapojenie Ukrajiny do spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ako aj do rozvoja regionálnej spolupráce v čiernomorskej oblasti; sústrediť sa na posilnenie jej úlohy v regióne východnej Európy a podporovať ju, aby svoju činnosť naďalej sústreďovala na podporu stability, bezpečnosti a demokracie, ako aj trvalo udržateľného rozvoja v spoločnom susedstve s osobitným dôrazom na urovanie nevyriešených konfliktov v tomto regióne; nadviazať na skúsenosť so spolupracou Ukrajiny v pomocnej pohraničnej misii EÚ na jej hraniciach s Moldavskom so zreteľom na skutočnosť, že Európsky parlament schvaľuje iniciatívu zameranú na predĺženie mandátu misie na ďalšie dva roky,

- f) podporovať slobodu podnikania a konsolidáciu ukrajinského trhového hospodárstva a pracovať na aproximácii právnych predpisov smerom k *acquis* Spoločenstva s cieľom zlepšiť investičné prostredie Ukrajiny prijatím právnych predpisov o financovaní projektov s osobitným odkazom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb¹ a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby² a prispieť k jej rastovému potenciálu; zdôrazniť, že kľúčom k prilákaniu zahraničných investícií na Ukrajinu je vytvorenie zdravého, stabilného a predvídateľného investičného prostredia, a naliehavo žiadať vládu Ukrajiny, aby v prvom rade pokračovala vo vykonávaní svojich plánovaných právnych a súdnych reforiem a v prvom rade riešila otvorené problémy týkajúce sa vracania DPH a kontroly vývozu; vyzýva členské štáty, ktoré majú skúsených a primerane jazykovo vybavených štátnych zamestnancov, aby sa zapojili do partnerských programov a mohli tak lepšie radiť svojim ukrajinským partnerom v oblasti *acquis communautaire* EÚ,
- g) upozorniť na potrebu ustanoviť stabilný regulačný rámec, ktorý by zabezpečil vytvorenie konkurenčného trhového hospodárstva založeného na zásade vlastníckych práv ako faktora neoddeliteľne spojeného s európskou perspektívou Ukrajiny,
- h) privítať zriadenie medziagentúrnej komisie na boj proti nezákonnému získavaniu a preberaniu podnikov; podporiť vládu, aby prijala konkrétne opatrenia prostredníctvom nevyhnutnej reformy právnych predpisov týkajúcich sa obchodných spoločností a reformy súdnictva s cieľom odstrániť hrozbu nezákonného získavania a preberania podnikov,
- i) stanoviť konkrétny plán pre postupné zriadenie intenzívnej a komplexnej zóny voľného obchodu, ktorá má mať spoločný regulačný základ a pokrývať takmer všetok objem obchodu s tovarom, službami a kapitálom medzi EÚ a Ukrajinou; vyzvať všetky zúčastnené strany, aby v čo najvyššej možnej miere zahrnuli aj poľnohospodárske produkty; zdôrazniť v tejto súvislosti význam ďalšieho pokroku v procese regulačnej reformy, najmä v oblastiach politiky hospodárskej súťaže, štátnych dotácií, verejného obstarávania, daní a práv duševného vlastníctva,
- j) zohľadniť v plnej miere kritickú úlohu Ukrajiny pri zabezpečení energetickej bezpečnosti EÚ a venovať náležitú pozornosť skutočnosti, že úplná kontrola Ukrajiny nad jej energetickou bezpečnosťou je priamo spojená s jej politickou stabilitou a prosperitou,
- k) trvať preto na tom, aby energetický sektor Ukrajiny plne dodržiaval zásady trhového hospodárstva a transparentnosti, najmä pokiaľ ide o ceny, prístup k sieti a o jej účinnosť; podporovať rýchlu integráciu Ukrajiny do európskeho energetického spoločenstva; pripomenúť význam pristúpenia Ukrajiny k zmluve o energetickom spoločenstve; v tejto súvislosti naliehať na urýchlenie postupu hodnotenia jadrovej bezpečnosti všetkých prevádzkovaných jadrových elektrární na Ukrajine v súlade

¹ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114.

s pracovným programom spoločnej pracovnej skupiny pre jadrovú bezpečnosť; pomáhať diverzifikácii ukrajinských zdrojov, napr. prístupom k priamym dodávkam zo strednej Ázie; posilňovať strategickú úlohu Ukrajiny ako tranzitnej krajiny pre dodávky ropy a plynu do EÚ, napr. podporou zmeny smeru dodávok ropovodu Odesa – Brody a presadzovaním jeho predĺženia do EÚ; zdôrazniť potrebu zapojenia Ukrajiny do rozvoja projektu plynovodu Nabucco, dokončenia energetického koridoru Kaspické more–Čierne more–EÚ a pripojenia ukrajinskej rozvodnej sústavy elektrickej energie k sieti EÚ pre koordináciu prenosu elektrickej energie (UCTE); naliehať na posilnenie energetickej spolupráce v rámci aliancie GUAM (Gruzínsko, Ukrajina, Uzbekistan, Azerbajdžan, Moldavsko),

- l) zdôrazniť význam stratégie trvalo udržateľnej energetiky pre Ukrajinu; upozorniť, že po skúsenosti s jadrovou katastrofou v Černobyle a vzhľadom na problém rastúcej závislosti na dovoze a výzvu spojenú s klimatickými zmenami musí Ukrajina vynaložiť veľké úsilie vo vzťahu k úsporám energie, energetickej účinnosti a obnoviteľným zdrojom energie; upozorniť, že Ukrajina je jednou z krajín s najnižšou energetickou účinnosťou na svete a že dosiahnutie priemerných noriem účinnosti by krajine umožnilo uspokojiť vnútorný dopyt po energii; požadovať technickú spoluprácu medzi EÚ a Ukrajinou v tejto oblasti a začlenenie takejto spolupráce do novej rozšírenej dohody,
- m) posilniť potenciál Ukrajiny ako kľúčového partnera pri riadení migračných tokov a hraníc; plánovať ďalšie spoločné kroky v boji proti organizovanému zločinu vrátane konečného udelenia „privilegovaného postavenia“ Ukrajine vo vzťahu k Europolu; zabezpečiť účinné vykonávanie dohôd o zjednodušení víz a readmisných dohôd; plánovať cieľ zavedenia bezvízového režimu a kroky potrebné na jeho dosiahnutie,
- n) prehĺbiť spoluprácu medzi EÚ a Ukrajinou v otázkach životného prostredia a posilniť schopnosť Ukrajiny riešiť otázky týkajúce sa kvality vody a ovzdušia, nakladania s odpadom, ochrany prírody a kontaminácie radiáciou, z ktorých niektoré majú významné cezhraničné dôsledky; poskytnúť Ukrajine technickú a finančnú pomoc v procese postupnej aproximácie *acquis* a noriem EÚ v oblasti životného prostredia založených na medzinárodných environmentálnych právnych predpisoch vrátane Dohovoru z Espoo z roku 1991 o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice a Bernského dohovoru z roku 1979 o ochrane európskych voľne žijúcich živočíchov a prírodných lokalít; plánovať založenie plne funkčného a udržateľného mechanizmu na podporu informovanosti o životnom prostredí a jeho ochranu tým, že sa poskytne fórum pre spoluprácu medzi vládami, občianskou spoločnosťou/mimovládnyimi organizáciami a súkromným sektorom v krajinách susediacich s EÚ na východe,
- o) vyzvať politických predstaviteľov Ukrajiny na vykonávanie príslušných ustanovení Kjótskeho protokolu k Rámcovému dohovoru OSN o klimatických zmenách, najmä vzhľadom na významné možnosti, ktoré sa pre Ukrajinu otvárajú pre využitie pružných mechanizmov v rámci tohto protokolu; podporiť spoločný postup EÚ a Ukrajiny v súvislosti s Kjótskym protokolom,
- p) zabezpečiť účasť Ukrajiny v agentúrach a programoch Spoločenstva s cieľom zvýšiť prístup jej politikov a odborníkov k európskym sieťam; zvýšiť a rozšíriť možnosti vzájomných kontaktov medzi ľuďmi, najmä pre aktérov občianskej spoločnosti,

- študentov a vedcov; rozšíriť spoluprácu v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj a pokračovať v činnosti zameranej na ustanovenie a rozvoj štruktúrovaného dialógu EÚ a Ukrajiny o vede, technike a výskume vesmíru,
- q) upozorniť, že členské štáty, ktoré vstúpili do EÚ v rokoch 2004 a 2007, by mali zohrávať v pohybe Ukrajiny smerom k EÚ aktívnu úlohu, a umožniť Ukrajine využiť výhody svojich skúseností s reformami;

17. žiada Radu a Komisiu, aby svoje zodpovedné orgány pravidelne a dôkladne informovali o pokroku rokovaní;

18. poveruje svojho predsedu, aby toto odporúčanie postúpil Rade a Komisii, vládam a parlamentom členských štátov a Verchovnej rade, vláde a prezidentovi Ukrajiny.